

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisele nu se retrimet.
INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenthaler & Emerich Lesner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Maroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-riă garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicație. — Publicări mai dese după tariful și învială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I .

„GAZETA“ iese în încăperea 41.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de *Duminecă* 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 77.

Brașov, Mercuri-Joi 9 (21) Aprilie

1898.

„In interesul statului.“

Ca în toate cesiunile cele însemnate, cari ating interesele întregii populații a statului, așa și în cesiunea întregirii veniturilor preoțesci Ungurii din dietă, cari pretind a reprezenta țera și poporul, au discutat și s'au sfătuit așa numai între dâșii, fără să mai țină seamă, că în cazul de față se tractează mai mult de preoțimea nemaghiară, decât de preoțimea maghiară.

Spiritul, în care a decurs desbaterea în zilele acestea, lasă să se apară, că legislatorilor unguri, aleși pe sprincenă le este mai întâiu de toate de confensiunile necatolice maghiare. Pe acestea vor să le liniștescă. Eș cât pentru confensiunile nemaghiare, scumpul este, nu de-a da un adevărat sprijin și ajutor pentru dezvoltarea lor, ci numai de-a le subjuga mai mult puterii statului de-a propaga cu mijlocele statului nedisciplină și anarhia în sinul lor și de-a pregăti astfel totala distrugere a organismului autonomiei, de care s'a bucurat până acuma.

Dacă d'ar desbaterea asupra proiectului de lege, despre care e vorba, a luat dimensiuni mai mari; decât au luat parte la ea toți corifeii partidelor unguresci, cauza este, că s'a tractat aici în prima linie de regularea poziției bisericilor protestante maghiare. Aceste biserică, după aducerea legilor politic-bisericești, au rămas mult desamăgite și nemulțumite și acum s'a ivit necesitatea, ca pentru a-le liniști, guvernul să asigure o îmbunătățire a veniturilor preoților lor.

Firesce, că îmbunătățirea oferită în nise condițiilor amenințătoare pentru libertatea și autonomia bisericilor, n'a putut să însuflețescă nici chiar pe protestanții maghiari, cu toate că li-s'a spus la diferite ocaziuni, că măsurile cele periculoase,

ce le prevede proiectul de lege, nu se iau pentru Maghiari, căci ei sunt destul de „patriotici“, ci pentru confesiunile nemaghiare, cari după vederile dominante se compun mai tot din „elemente dușmane statului“.

Intre cei ce și-au ridicat vocea în contra proiectului de lege a fost în primul rând contele Andrei Bethlen, unul dintre curatorii reformărilor ardeleni. El a atacat cu deosebire monstruosul paragraf 9, care prevede, că purtarea așa d'isă dușmană statului aduce după sine retragerea ajutorului de stat și a condamnat cu drept cuvânt această dispoziție d'icând, că printr'ênsa se crează o situațiune, încât acel preot, care nu va saluta destul de reverențios pe solgăbirul din cercul lui p'ote fi denunțat ministrului, că observă o atitudine dușmană statului.

S'a încercat Coloman Tisza să resfrângă aserțiunea contelui Bethlen, afirmând, că în § 13 al art. de lege XXVI din 1893 e vorba de nise delictes foarte seriose de dușmănie contra statului, nu însă de asemenea lucruri ridicule. D'ar cu acesta n'a dovedit nimic și i-a răspuns foarte nimerit deputatul sas Meltzl, că în realitate se restabilește prin această dispoziția a proiectului de lege vechia justiția de cabinet, căci faptele, pe cari codul penal nu le recunoște ca punibile, se pedepsesc fără nici o procedură judecătorească.

A întreat acest deputat, unde este legea, care să tracteze despre dușmănia contra statului? Și a întreat cu drept cuvânt, fiind-că în legea amintită de Coloman Tisza se înșiră numai câte-va delictes de caracter politic, despre cari se d'ice acolo, că dau nota dușmăniei contra statului. În realitate însă guvernul va avé să decidă în mod volnic, și pe ori și ce preot, care va refusa de-a se face unelta guvernului, îl va declara dușman al statului.

Drept a avut d'ar deputatul Meltzl când a exclamat: E foarte trist, că astăzi 108 ani după proclamarea drepturilor omului, mai e de lipsă să ap'eram principiul, că fără o procedură judecătorească nimeni nu p'ote fi condamnat și nimeni nu p'ote fi scos de sub judecătoreșu său competent.

A mai vorbit dintre Sași și deputatul Schwicker, care între altele a dovedit, că guvernul n'a respectat avisul articolului de lege XX dela 1848 și n'a procedat la regularea congruă ascultând mai înainte și părerile diferitelor confesiuni.

Dintre catolici au vorbit contele Apponyi și contele Ioan Zichy, fiă-care din punctul de vedere al partidei sale. La vorbirile acestora, cari ca catolici nu sunt direct interesați față cu proiectul de lege din cesiunea, rămânând ca congrua să fiă regulată pentru catolici deosebit, vom mai reveni.

Observăm numai, că discursul contelui Csaky a dat formula, după care procedează puterea de stat, d'icând, că statul are dreptul să pună condițiuni, cari să garanteze că favorurile și avantajele ce le dă nu vor fi exploatate în contra intereselor lui.

Am înțeles. Tot ce s'a făcut până acuma în detrimentul drepturilor și a libertății popoarelor nemaghiare s'a făcut numai „in interesul statului“.

Proiectul de lege

pentru întregirea veniturilor preoților necatolici.

— Din camera ungară. —

Vineri, în 15 Aprilie n., s'a început în camera ungară desbaterea proiectului de lege despre întregirea veniturilor preoților necatolici. Guvernul spera, că desbaterele asupra acestui proiect de lege nu vor

dura mai mult ca trei zile. Cu atât mai surprins a rămas însă, când încă în prima ședință a trebuit să se convingă de marea nedumerire și agitațiune, ce a provocat'o prin acest proiect nu numai în sinul opoziției, ci chiar și într'o parte a celor din tabera guvernamentală. Fiind cesiunea de deosebit interes și pentru noi, vom căuta să ținem pe cetitori noștri în curent cu mersul desbaterilor.

Incepem cu ședința de Vineri, 15 Aprilie. Raportorul I. Tuba d'ise, că prin acest proiect guvernul din nou a realizat o însemnată promisiune a sa. Opiniunea publică nepreocupată a întâmpinat cu bucurie acest prim pas hotărât, întreprins pe terenul regulării salariilor preoțesci, de-orece în el a văd'ut o continuare a acelei tradițiunii politice bisericicești maghiare, care ținând seamă de consecențele dezvoltării istorice, nici-odată n'a tins spre un separatism cutezat între stat și biserică ci întotdeauna s'a grăbit a sprijini materialicesce bisericile. Statul cu atât mai puțin ar pute fi indiferent față cu s'orțea preoților, de-orece statul apelază la ajutorul lor chiar și când e vorba de vindecarea unor rele socialiste.

Proiectul împarte minimul veniturilor preoțesci în două categorii: 800 fl. pentru cei ce au absolvat 8 clase la vreo școlă mediă și trei ani de teologie, și 600 fl. pentru cei ce n'au o asemenea calificățiune. Întregirea veniturilor până la acest minim după proiect este a se face treptat în decurs de 9 ani. Cele mai mari nemulțămiri se arată față cu § 9 al proiectului, prin care 'i se rezervă ministrului de culte și instrucțiune publică dreptul de a subtrage întregirea veniturilor pentru acei preoți, despre cari s'ar constata comiterea vre-unui delict moral său o atitudine contrară statului, chiar și în cazul când respectivul preot ar fi declarat din partea forurilor sale bisericicești ca nevinovat. Unii ved în acesta o vătămăre a autonomiei bisericilor, d'ar nu au dreptate, de-orece acest drept al ministrului se restringe numai la subtragerea veniturilor preoțesci și spune apriat, că hotărârea ministerială nu privește absolut

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cum s'a distins batalionul I grănițaresc năsăudean în anii 1848/49?

De
 Virgil Șotropa.

(Urmare.)

15. Sosirea în Pesta. Nouă curse. Resistența grănițerilor.

În aceeași zi, adică în 23 Octomvre, la 5 ore după-am'eză, batalionul pleacă cu calea ferată spre Pesta. Cu ocaziunea urcării în tren se întâmplă mai multe incidente; feciorii nu voiau să se urce în vagon, și 29 dintre ei și desertară; însă aceștia deja a treia zi fură prinși și internați în carcerul din fortăreța Buda.

În noaptea de 24 spre 25 Octomvre, la 12 ore, sosi batalionul în Pesta și fu încartirăți în casarma așa numită „Neugebäude“, unde erau internați diferiți prinsoneri și erau păziți de gardiști naționali.

Aci se alăturară la batalion și alți o sută de soldați grănițeri din cele două com-

panii ale batalionului, cari, după cum scim, fuseseră dispuse în Pojun. Când adică la 6 Octomvre amintitele două companii grănițeresci pleaseră în pripă din Pojun, împreună cu întreaga garnisonă de soldați împărătesci, acei o sută grănițeri rămaseră parte în serviciu de sentinele, parte bolnavi prin spitale; fură apoi desarmați de către gardiștii maghiari, cari intraseră în Pojun în urma garnisonii de mai înainte, și fură transportați ca prinsoneri la Pesta.

Steagul batalionului fu așezat în casarma „Neugebäude“, a cărei gardă (Kasernwache) o formau acum soldații din batalionul nostru; er oficialii căpătără cuartire în oțelul „Tiger“.

După încartirare, trimise majorul Pop pe adjutantul batalionului, Baron Malcomes, ca să aducă steagul în cartirul său, al comandantului; d'ar gardasteagul (Fahnenwache), în frunte cu vice-caporalul Tănase Borgovan, nu voi să predea stindardul și, cum vom vedé mai la vale, numai împrejurarea această făc'ut, de steagul batalionului p'ut'ut fi mântuit mai târziu.

Temându-se grănițerii noștri, ca nu cum-va să fiă surprinși în timp de noaptea prin vre-o apucătură dușmănoasă a gardiș-

tilor maghiari, fără nici o poruncă său dispozițiune specială, din fiă-care companie steteau în continuu armați pe rând câte 12—24 feciori, sub pretest, că ar sta ca pază pentru cazul decât ar erupe vre-un foc, într'adever însă pentru a fi totdeauna gata a-și ap'era steagul.

În ziua de 25 Octomvre diarele maghiare aduseră scirea, că locotinentul colonel Urban a plecat cu batalionul II grănițaresc năsăudean spre Reghinul săsesc, contra Săcuilor.

Vestea această fu exploatată de Maghiari pentru de-a îndupleca pe soldații batalionului nostru, ca să depună în fine jurământul pe constituția maghiară. Încercau adică să-i capaciteze, că Urban aș'it'ă acum pe Românii ardeleni contra constituției sancționate de Majestatea Sa împ'aratul, și că Urban s'a făcut rebel prin faptul, că a apucat armele contra cauzei drepte și sfinte.

Câți-va suboficieri din batalion fură îndemnați și sfătuiți să plece în deputățiune la Năsăud, unde să înduplece poporul, ca, în interesul Ungariei, acesta să-i deneghe lui Urban ascultarea. Acești suboficieri și plecară la drum în 29 Octomvre,

veseli, că scapă din Pesta, și ajunseră în Năsăud la 7 Novembre, unde, se înțelege, nu vorbiră nimic în înțelesul, în care au fost trimiși.

De-almintrelea faptul acesta p'ote că a fost și numai o apucătură din partea Maghiarilor, ca pe calea această să scape de câți-va conducători ai feciorilor din batalion, și astfel pe cei rămași în Pesta mai ușor să-i p'otă câștiga pentru scopurile lor.

Promisiunile, ce se făcuseră batalionului din partea comisarului maghiar în Leopoldstadt, nu numai, că fură ignorate de către ministerul maghiar de răboi, ci el insista, ca batalionul cu tot prețul să depună jurământul, și spre scopul acesta și dispuse, ca în Dumineca următoare întreg batalionul, în frunte cu musica regimentului al cincilea de artilerie, să m'ergă la biserică grecescă din Pesta, unde apoi un preot român să le țină soldaților grănițeri o predică în limba română, d'ar în spirit maghiar.

Astfel se și întâmplă. Intre sunetele marșului maghiar „Rákoczy“, pe care însă feciorii batalionului nu-l cunoscneau, nici că-i dădeau vre-o însemnătate, fură ei conduși în biserică grecescă. Aci însă puțin se

alte puncte ale hotărârii autorităților bisericești. Mai duse în fine raportul Tuba, că rezervarea acestui drept de ingerință a guvernului asupra preoților „este pretinsă și de interese naționale și de stat foarte importante”. Recomandă proiectul spre primire.

Iuliu Wlasics, ministrul de culte, ține să declare, că politica bisericească a statului ungar n'a fost nicădată condusă de cugetul, de-a desbina de cătră olaltă statul și biserica. Bisericele recepte sunt tot atâtea unități deosebite, dintre cari unele stau în relațiuni mai strânse cu statul, altele în relațiuni mai depărtate. Prin urmare duse mai departe ministrul, nicădată nu voi putea să spun, că în toate cazurile singuraticii cestiunea dintre stat și biserică este a se rezolva după aceleași principii egale. Ministrul e de firma „convingere”, că proiectul nu este vătămător pentru autonomia bisericească. E cu totul greșită interpretarea celor ce dăc, că proiectul face dependentă întregirea venitelor de persoana preotului. Nu de persoana preotului, ci de singuraticile parohii o face dependentă. E adevărat, că proiectul dă guvernului dreptul de-a putea subtrage în anumite condițiuni întregirea venitelor. Nu se poate pretinde dără, ca acel stat, care dă întregirea, să stea eventual cu totul impotent și neamnat față cu un preot, care dovedește o atitudine nepatriotică și-și uită de datorințele lui față de patriă. (Așa este! Așa este! în drăpă), sau ca să stea cu mâinile în sân față cu o autoritate bisericească, care poate din simpatia față cu preotul acusat, închide ochii față cu anumite uneltiri în contra statului, — uneltiri, față de cari însă statul nu poate închide ochii, ci e dator a îngriji, ca preoții cu atitudine nepatriotică să nu fi împărțâșiți din sumele destinate pentru întregirea venitelor. În fine ministrul mai duse, că în acest proiect el află pe deplin apărare marele interese naționale și recomandă deci proiectul spre primire.

Contele Albert Apponyi duse, că proiectul e de natură cu totul oportunistă. Cu scopul proiectului consimte și el, deore-ce vede și simte, că e o neapărată necesitate dă-a ajutoarea bisericile mai sârce și pe preoții slab dotați; dăr față cu dispozițiile cuprinse în proiect are de-a face mai multe observări.

Mai întâi nu află corecte cele două categorii de preoți, de cari se face amintire în proiect, adică împărțirea preoților ajutoarați în *calificați* și *nequalificați*. Nu cunoșce nici un punct de vedere de-al statului, care să justifice sprijinirea preoților nequalificați (Vii aprobări în stânga și stânga extremă). Nisce preoți eșiți din popor, cari numai pentru-că știu scrie și ceti sunt instruați în ritualurile bisericești și ridicăți la rangul de preot, nu numai că nu pot face servicii, dăr activitatea lor este direct păgubitoare atât pentru viața religioasă-morală, cât și pentru cea culturală; ei sunt nisce

interesau grănițerii noștri, că ce le vorbesce preotul, ci mai mult erau îngrijați și priveau necutenit afară, unde înaintea bisericeii își lăsaseră armele în piramide, ca nu cumva să se tredească de-odată fără ele.

După liturgiă feciorii se întorseră ărăși între sunetele marșului „Rákoczy” în casarmă, unde nisce oficeri maghiari din nou încercară felii și formă să-i înduplece la depunerea jurământului, ba făcură chiar și propunerea, ca batalionul însuși să-și formuleze jurământul, la care să mai adaugă numai atât, că „nu va lupta contra Ungariei”. Tote încercările fură însă respinse, și soldații noștri declarară, că pentru ei numai și numai vechiul jurământ pe steagul ce-l au este sfânt și valid.

Chiar și diarul „Der Ungar” nu putu să nu admire constanța acăsta a grănițerilor năședeni.

Câte-va zile mai târziu batalionul fu strămutat într'un etagiu al casarmei din strada așa numită „Üllő”, unde imediat lângă el, în odăile laterale, era încartirat un batalion de honvedei.

(Va urma.)

factori anti-culturali. Vorbitorul nu află deci nici o rațiune în tendința, ca statul să sprijinească asemenea stări de lucruri păgubitoare. Va să dăcă prima lui observare este, ca ajutorul din partea statului să se dea exclusiv preoților *calificați*, stabilindu-se minimul venitelor preoțești cu 800 fl. la an.

A doua observare se refere la numărul preoților prevăduți în proiect a se ajutoara. Scim, duse Apponyi, că mai ales în *biserica greco-orientală* fără nici o basă numărul preoților este urcat la o cifră, ce trece peste trebuință. Adese-ori numai pentru a satisface unor interese familiare s'au creat număröse posturi de preoți, pe cari a-le susțină cu ajutoare dela stat nu este nicădecum justificat.

A treia observare privește jertfele aduse de credincioșii singuraticilor biserici pentru susținerea preoților și bisericilor lor, de cari jertfe însă proiectul nu ține seamă. Pe când celor 2,200.000 credincioși ev. ref. e prevăduț a li-se da un ajutor de 438,000 fl., pe atunci celor 1,500.000 credincioși (români) gr. or. e prevăduț a li-se da un ajutor de 911,000; și pe când pentru 1,200.000 de credincioși augustinii e prevăduț un ajutor de 71,000, pe atunci israeliților, cari sunt numai 700,000, e prevăduț a li-se da 91,000 fl. E cu neputință, ca aceste disproporțiuni să nu producă turburări în siml bisericilor autonome. Vorbitorul doresce, ca la împărțirea ajutoarelor dela stat să se țină seamă de jertfele și sarcinile, ce credincioșii le pōrtă pentru susținerea preoților lor și în proporțiunea acestor sarcini și jertfe să se împartă ajutoarele. Altfel el nu poate susține proiectul, căci e mare nedreptate a se da bisericeii luterane 71,000 fl., pe când bisericeii române gr. or. 900,000 fl.

Altă modificare pretinsă de Apponyi ar fi, ca sumele destinate pentru ajutoarea să se pună la dispoziția autorităților bisericești cu obligamentul, ca să-l administreze ca fond separat și în fiă-care an să presente guvernului lista preoților ajutoarați, ăr decă guvernul ar observa, că au fost ajutoarați și preoți nemeritați, să pretindă dela autoritatea bisericească a-le subtrage ajutorul. Decă însă ar observa, că anumita autoritate bisericească procede în mod ilegal, atunci să-i subtragă respectivei biserici ajutorul.

În sensul acestor observări Apponyi a prezentat în numele său și al soților săi de principii un proiect de rezoluțiune, cu propunerea, de-a se trimite proiectul comisiunei financiare și de culte pentru a-l modifica pe baza principielor arătate de el.

Contele Andreiu Bethlen: Ar dori să fiă considerat acest proiect de lege numai ca provisoriu, enunțându-se în lege, că statul se angajează a întregi salariile preoților diferitelor confesiuni până la minimul anumit, ăr împărțirea ajutoarelor să se lase autorităților bisericești. Ministrul a luat asuprași o sarcină peste măsură grea, când a cuprins în același cadru 7—8 confesiuni cu totul diferite între olaltă în privința situațiunei lor materiale. Și mai grea sarcină vră însă să ia asuprași, când și în privința împărțirii și subtragerii ajutoarelor vră să introducă prin lege aceleași reguli. Proclamarea egalității în împrejurări neegale este o nedreptate. Drepturile, ce și-le arōgă guvernul în § 9 al proiectului îl consternază. Față cu agitațiunile în contra statului există lege și tribunal disciplinar bisericesc. Mai e ore lipsă de a împuternici guvernul să afle agitațiune acolo, unde cele două legi nu o află?

Atitudine contrară statului pōte să fiă o crimă, pentru care chiar și pedepsa cu mōrte să fiă prea puțin, dăr agitațiune pōte fi și când cineva nu stimăză pe solgăbi-rul. Acesta e un lucru ferte serios și se pōte duse, că cel ce gravitează spre Moscva ori București urmăză o atitudine contrară statului. Pot să vină însă timpuri, când lucrurile vor fi judecate altfel. De aceea n'ar afla consult a se introduce în lege o discrețiune în așa formă și atât de mare a puterei.

Se șoptesce prin culōoriele camerei, că e lipsă a se aduce legea în acest fel, pentru ca statul maghiar să aibă față cu greco-orientalii o unghită. Ei bine, atunci să nu-i pună pe aceștia sub același capac cu

aceia, ai căror patriotism este neîndoios. Vorbitorul doresce, ca în privința §-lui 9 să fiă dumerit din partea guvernului, căci altfel din considerare față cu autonomia bisericeii sale n'ar pute sprijini proiectul.

În aceeași ședință a mai vorbit contra proiectului deputatul sas *Schwicker* și contele *Ioan Zichy*. Cest din urmă a prezentat și un proiect de rezoluțiune, cerând corectura proiectului în așa mod, ca prin el să nu fiă strimtorată autonomia bisericeilor.

Conflictul ispano-american.

Spania se pregătesce de război. Lună consiliul de miniștri a încuviințat ca vapoarele Companiei transatlantice să fiă transformate în corăbii de război. După-cum i-se depeșază din Madrid diarului „Berliner Tagbl.” în cercurile bine informate de acolo se crede, că *situația Spaniei în război* nu va fi nici decum nefavorabilă. În genere se admite, că războiul se pōte petrece numai pe insula Cuba și în apele învecinate. Colonia spaniolă din Buenos-Ayres a contribuit 3,700,000 franci cu scop de a-se constitui un încrucșător. În 5 Mai se va arangia în Madrid o mare luptă de tauri, a căreia venit e destinat pentru subscripțiunea națională.

Din Havannah „Agenția Havas” primesc șciirea, că în șfatul generalilor spanioli s'au stabilit deja planurile de apărare. Generalul *Blanco* a primit o deputațiune a comercianților din Havannah, cari i-au oferit tot concursul. Generalul *Pando* inspectează fortificațiunile dela Cienfuegos, cari sunt destul de tari spre a rezista ori căruia atac.

În *Statele-Unite* atențiunea generală este îndreptată cu mare încordare asupra rezoluțiunilor corpurilor legiuitoare. Camera deputaților cere restabilirea păcii pe insula Cuba și numai eventual intervențiunea urmată. *Senatul* dimpotrivă în rezoluția sa, primită cu 67 contra 21 voturi, cere evacuarea Cubei de cătră trupele spaniole, imediată intervenire armată și recunōscerea Cubei ca republică și declară tot-odată hotărât că n'are de gând a anecta insula.

Este dăr o deosebire între rezoluțiunile Camerei și aceea a Senatului. Alaltăeri camera reprezentanților a desbătut asupra rezoluției Senatului. Resultatul nu este încă cunoscut. Președintele *Mac Kinley* și conducătorii partidei republicane sunt pentru rezoluția camerei, care se razimă pe mesagiul lui *Mac Kinley*. De aceea presa republicană a început deja o viaă agitațiune în contra rezoluției Senatului. Republicanii duse, că votul Senatului se dătoresce numai democraților și aderenților partidei poporului, cari sunt ostili lui *Mac Kinley*.

Va fi de lipsă ca pentru stabilirea unei înțelegeri între Camera și Senat, aceste să țină o conferență comună. S'astepta ca deja eră să se țină acăsta conferență.

Sunt unii cari cred, că diferențele ce s'au ivit între cele două corpuri ale Congresului se dătoresc numai unei tactice, care are de scop de a amăna decisiunea ca *Statele-Unite* să mai câștige timp pentru pregătiri de război. Alții cred, că aderenții păcii ar mai pute încă învinge până în cele din urmă.

Cei mai mulți însă sunt de părere, că războiul va izbucni cât mai curând.

Scirile cele mai nouă spun, că în Camera reprezentanților din Washington, *Dingley* a prezentat o rezoluție egală cu ceea a Senatului, însă cu amendamentul, că nu cere recunōscerea independenței cubane. Acăsta rezoluție împreună cu amendamentul propus a fost primită cu 179, contra 155 voturi.

Așa dăr Camera nu vră să recunōscă Republica Cuba, dăr voesce totuși ca: „poporul Cubei să fiă liber”. Din cauza refuzului Camerei de a recunōscere independența cubană, rezoluția ve trebui să fiă trimisă ărăși la Senat.

Senatul a refuzat de a primi amendamentul votat de Camera reprezentanților. Tot odată a respins propunerea, ca *Senatul* să țină o conferență împreună cu Camera reprezentanților, cu 43 contra 34 voturi.

Decisiunea acăsta a Senatului s'a comunicat Camerei reprezentanților. *Dingley* a susținut amendamentul primit de Camera și a propus o conferență a acesteia cu *Senatul* *Bromwell* propuse ca Camera să primescă rezoluția Senatului. Acăsta propunere a fost respinsă cu 172, contra 148 voturi și propunerea *Dingley* a fost primită fără votare.

Dela tribunalul din Clușiu.

Clușiu, 19 Aprilie st. n.

Procesul de pressă a diarului săsesc săptămănal „*Bistrizer Zeitung*”, care pre-cum se șciie, fusese amănat de două ori, s'a pertractat Marți în 19 Aprilie st. n. înaintea curții cu jurați din Clușiu.

Acusați sunt: *Friederic Clemens*, locuitor în Bistrița, de 43 de ani, evang. lutheran, necăsătorit, redactor al diarului, de profesiune pantofar. El este învinuit a fi comis delictul de agitațiune în contra unei naționalități prevăduț în §. 171 și §. 172 alinea 2 al cod. penal, pentru-că a publicat foiletonul apărut la 4 Septembrie 1897 în numitul diar sub titlul: „*Petöfi-Feier* in der Sachsenstadt”.

Mai departe sunt acușati *Dr. Gustav Kelp*, locuitor în Bistrița, de 31 de ani evang.-luth., însurat, n'are copii, avocat sublocotenent în res. la regim. ces., și reg. 63 de infanterie. El este învinuit a fi comis transgresiunea prevăduț în §. 34 al patentei de pressă austriace absolutiste, care este în vigore pentru Ardel; în fine este acusat *Teodor Botschar*, asemenea locuitor în Bistrița, de 48 de ani, rom.-cat., căsătorit, are un copil, tipograf. pe basa §. 35 (a) a aceleiași patente austriace.

Tribunalul a fost astfel compus: Președinte br. *Sig. Szentkereszthy*. Juđi: *Lud. Beesck* și *Jos. Bartok*. Acusator public, procurorul reg. *Lad. Sămvi*, ăr apărătorul acușatiilor *Dr. Carol Lutz* avocat în Brașov.

Juriul a fost astfel compus: *Dr. K. Szentkirályi*, *Dr. Stef. Ghidofaly*, *Dr. G. Menyhart*, *Jul. Lenk*, *Nicol. Trandafir*, *Dr. Cl. Ováry*, *Lud. Remenyik*, *Dr. Gustav Genersich*, *Szüllő Arpád*, *Ioan Aslan*, *Dr. Jos. Gaman*, suplenți *Jul. Csiszar*, și *Sarga Kristof*.

În actul de acușatiune se duse între altele, că în foiletonul „*Petöfi-Feier* in der Sachsenstadt”, care a fost scris din incidentul desvăirii statuei lui *Petöfi* în Sighișoara, marele poet maghiar ar fi înfățișat ca un revoluționar, ca un agitator și ca dușman înfocat al Nemților; în decursul foiletonului se duse: „Decă Sașii până acuma n'au știut-o — statua lui *Petöfi* o spune cu nerușinare înaintea întregii Europe uimite, că ei n'au decât o țintă: să ne facă Unguri... Poetul a servit numai ca pretext ca să fiă adus într'un oraș săsesc statua eroului național, este acăsta o trăsătură de șac istetă și lașă, vrednică de urmașii poporului lunic viclean și sêlbatic”.

Amintitul foileton se încheie cu cuvintele: „Munca de soboli va rămăne zadarnică”.

Redactorul responsabil a lui „*Bistrizer Zeitung*”, *Clemens*, a declarat în decursul cercetării, că foiletonul incriminat l'a scris o damă din Sighișoara, al cărei nume însă nu-l pōte spune. E gata însă a răspunde el însuși pentru acel foileton. Într'aceea, cum vom vedă la sfârșit, autōrea foiletonului s'a dat ea însași pe față.

Urmând ascultarea acușatiilor, a fost ascultat mai întâi redactorul *Friederic Clemens*, care duse, că deore-ce foiletonul a venit dela o cunoscută colaboratōre, nu l'a mai cetit și l'a dat imediat la tipar, introducându-l cu cuvintele: „Ni-se scrie din Sighișoara”. Nici nu era timp ca să-l mai cetescă, deore-ce sosise târziu, numai cu puțin înainte de ce trebuia să apară fōia. Acusatul a declarat, că apōrbă direcțiunea articolului și nu vede în acel foileton nici o

ațiere în contra naționalității maghiare. Tot articolul nu este, decât un strigăt de indignare din partea poporului săsesc ca răspuns la articolul publicat în August anul trecut în ziarul „Hazánk“ și în care sunt insultate într'un mod nemai pomenit femeile săsesci.

Intrebat fiind acusatul de cătră președinte, că ce înțelege el sub șovinism, apărătorul Lurz a intervenit, spunând clientului său, că nu e dator să răspundă la o astfel de întrebare, cu toate aceste acusatul Clemens a făcut un fel de definițiune a șovinismului, zicând: Eu țin, că e șovinist acela, care fără a respecta cătuși de puțin drepturile și limba altora, numai voința sa o privește ca dreptă și corectă.

A urmat apoi ascultarea proprietarului foiei Dr. Gustaw Kelp, care spuse, că el nu se amesteca în redactarea foii, ci da numai icel, colo sfaturi prietinesci redactorului Clemens. Duce mai departe, că în total nu consimte cu modul cum a fost scris articolul, dăr tendința lui o aprobă. Intrebat fiind, dacă îi pare rău, că a apărut acel foileton, a răspuns: căci Dumnezeu nu-i pare bine, deoarece i-a cauzat deja multe neplăceri.

În fine a fost ascultat tipograful Teodor Botschar. Fiind luat de scurt, că de ce a lăsat să se culgă acel articol, el a răspuns că n'a avut vreme să cetască acel articol, că după cât scie el direcțiunea foii o are Dr. Kelp, dăr Clemens se ocupă cu redacțiunea. În fine spune, că articolul s'a cules întocmai cum a fost manuscrisul și dă unele deslușiri privitor la fapul, că articolul a fost tăiat în 7 părți ca să-l culgă de-odată mai mulți culegători.

După ascultarea acusatilor, președintele declară, că a primit o scrisoare expres în 17 Aprilie din Bistrița. Scrisoarea este datată din Berlin și subscrisă: Regina Ziegler. Aceasta damă declară în scrisoare, că ea este aceea, care a scris articolul, pentru care s'a intentat proces de presă ziarului „Bistritzer Ztg.“, locuința ei este: Berlin Passauer-Strasse 5.

(Observăm, că această damă din Sighișoara este poeta născută în Sighișoara, care și-a câștigat deja un frumos renume între Sași).

În urma declarării de mai sus președintele înainte de ora 1 p. m. a închis ședința și a anunțat, că pertractarea se va continua după amiază la 3 ore.

SCIRILE ȚILEI.

— 8 (20) Aprilie.

Membrii Asociațiunii. După constatările organului „Asociațiunii“, la finea lui Martie a. c. Asociațiunea avea: 70 membri fondatori, 184 pe viață, 786 ordinari. Cu totul 1040. Împărțiți după despărțeminte, locul prim îl ocupă despărțământul Sibiului cu 76 membri, (7 fondatori, 19 pe viață și 50 ordinari); despărțământul Năsăudului are 69 membri (11 fondatori, 23 pe viață și 35 ordinari); în locul al treilea vine Beiușul cu 61 membri (1 fondator, 1 pe viață și 59 ordinari); Abrudul 60 membri (2 fondatori, 23 pe viață și 35 ordinari); Blășiul 55 (3 fondatori, 4 pe viață și 48 ordinari); Brașovul și Deva câte 47 membri (la Brașov 2 fondatori, 7 pe viață, 38 ordinari, er la Deva 1 fondator, 6 pe viață și 40 ordinari); Făgărașul 45, Săliște 42. Toate celelalte despărțeminte cu mai puțin membri, unele chiar numai câte 2—3, er despărțământul Agnitei nici un membru.

Arestanții politici români. Pascile din acest an le-au petrecut în temniță următorii arestanți politici români: La Seghedin învățătorii George Făgărășan și Crucian Simu, preotul M. Rubinovici și Manuilă Sara. La Vuș preotul Vas. Morariu, despre care i se scrie „Tribunei“, că de când e închis a îndurat grele lovituri ale sorții, murindu-i socrul său, sócră-sa și un frate căsătorit abia de 5 săptămâni.

Esposițiune de industrie de casă bucovină. Cetim în „Patria“: În salele comitetului țării au fost espuse țilele trecute obiectele de industrie de casă bucovină, colectate de d-l Nicu bar. Mustatza pentru

esposițiunea jubilară din Viena. Au fost espuse peste o mie de obiecte, toate produse genuine ale Românilor și Rutenilor din Bucovina. Obiectele colectate și arangeate cu multă pricepere și îngrijire oferău o priveliște încântătoare. Cămeși cu alțițe de o frumuseță rară, cătrinte, năfrâmi cu cusături originale românești gingașe și frumose, ștergare, brături etc. etc. toate cu indicațiunea locului de proveniență. De o deosebită frumuseță sunt covorele naționale, mai ales din regiunile românești. Drăgălașe sunt diferitele produse ale Huțurilor, ploști, bastoane țintuite cu cuie scl. Și industria de casă a Ciangăilor este reprezentată cu vr'o câte-va produse frumose. Ici colea se pôte observa la unele produse influința moderne, mai ales la produse din regiuni românești, cari strică mult frumuseții și gustului original național. De deosebit interes sunt produsele, cari oferă influința reciprocă între popoarele țării. În genere poporul ruten pare a fi mai conservator în gustul produselor sale, deși de altă parte nu se pôte nega, că în mare parte sunt lucrările rutene inspirate de motive românești. Caracteristice pentru influența reciprocă sunt unele cămeși ciangăești cu alțițe curat românești. Colecțiunea în salele comitetului țării este anarhică și de sigur va face onoare la Viena. Bar. N. Mustatza, călăuș cancan de anul trecut în resortul acesta, a câștigat o mare încontestabilă pentru industria noastră de casă prin colectarea minuțioasă a tuturor produselor caracteristice și frumose. Pe lângă produsele espuse a mai colectat d-l bar. Mustatza pentru esposițiunea din Viena aprópe 2000 oué de Paște deosebit colorate.

Procese de presă contra unui țiar slovac. Un colaborator al țiarului național slovac „Narodni Noviny“, d-l Isidor Jiak, a fost citat pe er, 18 Aprilie n., înainte curții cu jurați din Budapesta în cauza a trei procese de presă, ce i s'a intentat numitului țiar pentru articuli scriși de d-l Jiak. Unul din acești articuli a fost scris din incidental viziței regelui Carol la Budapesta. Replicând foilor șoviniste ungurești, cari cu atăta îngâmfare vorbeau atunci de-o înfrățire româno-maghiară etc., autorul articolului învințat a arătat, că e absurd și numai a vorbi despre o înfrățire între Români și Maghiari, pe câtă vreme Români sunt atât de neîndreptățiti, persecutați și dilnic gratificați cu epitețe ca „vad oláh“, „kutya oláh“ etc. Procurorul a găsit în acest articol o agitare a Românilor și Slovacilor contra rasei maghiare și sub acest pretext a intentat procesul.

Studentii bulgari escursioniști, elevi ai pedagogiului din Silistra, cari au vizitat și orașul nostru în Vinerea trecută, au ajuns deja alaltăeri la Clușin. Ciceronii lor unguri așa i-au condus și i-au informat de bine pe Bulgari asupra stărilor de aici, încât, de ar fi să credem foilor maghiare, pedagogii bulgari cu elevi cu tot au rămas nespuse de încantați de toate câte le-au vădut și le-au audțit. Orașul Clușin le a dat un prând și cu această ocazie prof. de istorie Bachneff s'a fi dis într'un toast, că a străbătut și pe la ei (Bulgaria) plângerea, că naționalitățile ar fi aici asuprite, dăr el cu colegii și cu scolarii săi s'au convins acum, că națiunea maghiară e tolerantă și liberală; a vedut la Brașov în gimnasiul de altă limbă deplina libertate a limbii de propunere nemaghiare, dăr au vedut și libertatea pressei române și a pressei naționalităților. O astfel de libertate de presă nu e nicăiri în lume, decț nu-i adevărat, că în Ungaria naționalitățile ar fi asuprite și tiranizate. — Nu garantăm esactitatea cuvintelor ce le pun în gura profesorului bulgar foile maghiare. Observăm numai, că prea bate la ochi tendențiositatea raportului unguresc, cari nu se sfiesc a exploata și visita pedagogilor din Silistra în interesul politiceii de maghiarisare. Decă în adevăr Bulgarii au rămas așa de mult încantați de cultura și de libertatea maghiară, etă că se oferă cea mai bună ocaziune, ca ministrul Perczel să le propună

să-și maghiarizeze numele ca semn de admirațiune și de adorațiune.

Omor. Ni-se scrie: În 4 Martie n. c. un vizitiu ungur din Brașov cu numele Becze Adam a împușcat pe un husar din Homorod, de-aseenea ungur, cu numele Dako Samuel, staționat în Cohalm. După ce a comis fapta, ucigașul a prins caii la căruță și o luă la fugă prin comuna Heviz spre Brașov. Gendarmii din Cohalm însă, cu trenul dela 8 ore s'era au plecat după făptuitor. La Feldióra s'au dat jos din tren și, când a sosit aici trăsura lui Becze, i-au strigat gendarmii să stea. Ucigașul atunci a dat biciu la cai, dăr gendarmul George Câmpean (român) fugend a prins caii de dologi și oprind trăsura, a legat pe ucigaș și l'a adus înapoi. El e acum în temnița din Cohalm.

Cununiă. Din T-Severin ni-se anunță cununia d-rei Gisela R. Popescu cu d-l Constantin Rădulescu-Motru. Cununia se va săvârși Duminecă în 12 Aprilie v. — Sincerile noastre felicitări!

Sosirea trupelor austro-ungare din Creta. Din Pola se scrie, că în 16 l. c. la 8 ore 15 m. dim. au sosit acolo pe vaporul „Aurora“ batalionul al 2-lea al regimentului de infanteria austro-ungar Nr. 87. Batalionul la intrarea lui în port a fost salutat cu salve de tunuri. Ministrul comun de război, Krieghammer, a făcut revista batalionului. De față a fost totă garnisona aflată în Pola. Ministrul comun de război a ținut o vorbire batalionului, exprimând mulțăminta Maj. Sale, pentru ținuta și împlinirea misiunii lor pe insula Creta. După acesta a predat colonelului Guzek, comandantul batalionului, din partea monarhului ordinul coronei de fer cl. III și căpitanului cav. Jedina crucea militară pentru merite. În fine batalionul a defilat dinaintea ministrului comun de război.

Defraudare. Din Arad se telegrafază, că la oficiul de dare orășenesc de acolo s'a întâmplat o defraudare de 100,000 fl. Procuratura a pus pe cassar orășenesc A. Bercey în stare de acușațiune, fiind totodată suspendat din post.

Meseriașii români din Arad vor aranja în Dumineca Tomii, 12 (24) Aprilie c. o petrecere împreună cu reprezentațiune declamatorică-teatrală în sala cea mare a hotelului „Crucea albă“. Comitetul arangiator: Petru Truța, președinte; Iosif Moldovanu, v.-președinte; Ioan Lucaciu, Constantin Cismaș, notari; Nic. Ștef, I. Vancu, dirigintți de cor; Fr. Rogneanu, D. Todorov, cassari. Începutul la 8 ore s'era. În pauză se vor juca: „Bătuta“ și „Călușeriul“ sub conducerea vatașului J. Olariu. Venitul curat este destinat pentru edificândă sală de joc și concerte.

Programa: 1) „La oglindă“, de G. Coșbuc, declamată de D-ra Rosalia Niga; 2) „Peneș Curcazul“ de V. Alexandri, declamată de d-l Petru Ponta, 3) „Florin și Florica“ de V. Alexandri, reprezentată prin d-l Mihai Bila, d-ra Paulina Avram și d-l Vasiliu Ștef.

Societatea științifică literară „Tinerimea română“ din Bucuresci, conform statutei sale, precum ni-se anunță din partea presidiului, va ține anul acesta al XV-lea concurs de studii și al IV-lea de lucru manual între toți elevii și elevele învățământului primar urban și rural din România. Va ține asemenea al II-lea concurs asupra Istoriei naționale și al III-lea concurs asupra desemnului după natură între toți elevii și elevele celor dintăi patru clase secundare din totă țera în ceea ce privește istoria națională și între elevii celor 7 clase secundare pentru desemn după natură. Concursurile vor începe la 26 Aprilie v. c. și vor continua în toate țilele de sărbătoare din luna Mai până la 17 inclusiv, dela orele 8—12 a. m. și 3—7 p. m. în localul școlii primare comunale „C. A. Roseti“ din strada Clemenței și în sălile liceului „St. Sava“. Concursul de Istoria Națională și de desemn va avé loc în ziua de 13 Maiu v. c. când totodată

se va face esamene și din obiectele învățământului primar și din lucrul manual. Premiantul I din clasa IV pentru Istoria națională va avé ca recompensă „premiul Clement“, constând din 200 lei în numerar. Înscrierile se pot face printr'o cerere adresată președintelui Societății în Calea Victoriei Nr. 110 chiar de pe acum până cel mai târziu la 24 Aprilie a. c. Tuturor elevilor din provincie li-se vor acorda de Societate pe timpul concursului locuință și mâncare în mod gratuit.

Mulțămită publică.

Au contribuit în anul curent pentru ajutorarea elevilor miserți dela școlă elementară gr. cat. din Sibiu: „Auraria“ cassa de economii în Abrud 15 fl. „Arieșana“ institut de credit și economii în Turda 2 fl. 50 cr. Reuniunea de împrumut și păstrare în Ilia mare 2 fl. 50 cr. „Riurénă“ institut de credit și păstrare în Capolnoc-Mănăștur 2 fl. și D-l D. Nicolau Racotă medic în Șeica mare 1 fl.

Subscriși se țin plăcut obligați de a exprima și pe asta cale sincera lor mulțămire în numele școlarilor miserți pentru ofertele aceste benevole.

Sibiu, 15 April n. 1898.

În numele comitetului

Juliu Bardosy, președinte. Romul Simu, secretar.

ULTIME SCIRI.

Clușiu, 20 Aprilie. Aséră târziu s'a terminat procesul țiarului „Bistritzer Ztg.“ Juriul a declarat unanim vinovați pe redactorul Klemens și pe proprietarul foii Dr. Kelp. Tipograful Botschar a fost achitat.

Tribunalul a condamnat pe Klemens la 14 zile, pe Dr. Kelp la 8 zile închisore și la 200 fl. pierdere din cauțiunea foii. Acușațiunea n'a fost esțină și asupra autórei declarate Regina Ziegler. Acușatiții au anunțat recurs de nulitate.

Budapesta, 19 Aprilie. Isidor Jiak, colaboratorul țiarului național slovac „Narodni Noviny“, pentru doi articuli învințat a fost declarat din partea curții cu jurați de aici vinovat, er față cu al treilea articol învințat verdictul a fost achitator. Tribunalul a condamnat pe Jiak pentru „agitațiune“ la opt luni închisore de stat și 600 fl amendă.

Londra, 20 Aprilie. Din Washington sosesc sciri tot mai îngrijitoare. Numărul aderenților președintelui Mac-Kinley a scădut și se crede, că decă senatul va stărui pe lângă rezoluția sa, camera o va primi în cele din urmă dimpreună cu recunoscerea republicei cubane. Mac-Kinley a declarat, că nu va da sancțiunea decisiunii pentru recunoscerea republicei cubane.

DIVERSE.

Asil pentru câni. În Londra există o reuniune, care are de scop ocrotirea cânilor vagabunđi și de ai hrăni până când stăpânii dau de urma lor. Pe câni, cari nu sunt căutați de stăpânii lor, fi vând, er decă nici cumpărători nu se află, atunci fi omórá cu acid fenic, așa că nu simt nici o durere. Acestă societate există deja de 36 de ani și stă sub protecția reginei Anglei. Mai întâi această reuniune a fost batjocorită de toți, dăr acum ómenii s'au împăcat cu asilul pentru câni. Ce urmări folositoare are acel asil, se pôte vedé de-acolo, că în marele oraș Londra, de când există asilul cânilor, nimeni n'a fost mușcat de vr'un câne turbat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșanu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Aprilie 1898.

Renta ung. de aur 4%	121.—
Renta de corone ung. 4%	99 30
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.10
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.20
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonuri rurale ungare 4%	97 26
Bonuri rurale croate-slavone	97 75
Imprum. ung. cu premii	160 75
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	139 75
Renta de argint austr.	101 90
Renta de hartie austr.	101.80
Renta de aur austr.	121.40
Losuri din 1860	143 50
Actii de-ale Banței austro-ungar.	921.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	373 25
Actii de-ale Banței austr. de credit.	353 75
Napoleonori	9 55
Marcii imperiale germane	58.96
London vista	120.90
Paris vista	47.75
Monede de corone austr. 4%	101.50
Monede italiene.	44.75

Cursul pieței Brasov

Din 19 Aprilie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.50	Vend.	9.52 1/2
Argint roman. Cump.	9.45	Vend.	9.48 1/2
Napoleonori. Cump.	9.52 1/2	Vend.	9.54 1/2
Galbeul Cump.	5.62	Vend.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127. 1/2	Vend.	128 1/2
Marcii germane Cump.	58.50	Vend.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vend.	—
S. ris. fonc. Albina 5%	101.—	Vend.	102 —

Numai pentru particulari se trimit postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătești costă numai

fl. 3.10	stofă bună
fl. 4.80	"
fl. 7.50	" fină
fl. 8.70	" mai fină
fl. 10.50	" foarte fină
fl. 12.40	" englezescă
fl. 13.95	" Kamgarn

Un coupon haine negri de salon fl. 10.—
Stofe pentru pardisouri de fl. 3.25 m. in sus:
Loden colorii frumose 1 Coupon fl. 6.— 1 Coupon fl. 9.95: Peruvieni, Doskings, Stofe pentru haine de amplexi de stat, cai ferate.
Stofe pentru talare de juzi, Kamgarn fin, Cheviots, Stofe pentru uniforme de finanti, gendarmi etc. etc., trimite cu prețurile fabricii recunoscută ca solidă și reală.

Depozitul fabricii de postav Kiesel-Amhof in Brünn.
Mostre gratis și franco. — Liferare conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică are mai mare avantaju ca dela alții. Firma Kiesel-Amhof in Brünn trimite stofe cu prețurile fabricii fără adaos sau rabatul ce-l socotesc croitorii. 65,18—24.

Nr. 230—1898.

Publicațiune!

Joi în 21 Aprilie 1898 la 9 ore a. m. se va ține în localul oficiului economic orașenesc licitație pentru arendarea locului ce s'au cumpărat de comuna orașenescă în așa numită „Langes Furlek“ pentru zidirea casarmei de Infanterie, care constă din mai multe holde în mărime de 14 jugere catast. și 951° stânjină.

De ore-ce pe holdele ce se arândeză cu la Septemvre se va începe zidirea, cerealele trebuie până la 31 August 1898 să fiă secerate.

Brașov, 6 Aprilie 1898.

Nr. 223 2 3. Oficiul economic orașenesc.

Medic român în Karlsbad

Med. Univ.

Dr. Romulus L. Crăciunu

Medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (clinica D-lui consilier de curte Prof. Neusser). Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunei pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Majestatea Sa Impăratul etc. etc.

Ord. din 1 April până în 1 Octombrie dela orele 6—11 a. m. și 2—5 p. m. în Mühlbadgasse casa „Schwarzes Ross“.

193,6—0.

UN PAHAR

de limonadă răcoritoare cu 2 cr. se poate prepara din

Bombonele de Limonadă

renumite ale lui Marsner, cu această marcă de contra venției

firma:

Prima fabrică boemă de „Confeturi orientale și Chocolate“ în Königl. Weinbergen—Praga

A. Marsner.

Se capătă pretutindena.

Se trimete ori și unde franco cu rambursă de fl. 7.—. Un pachet 5 Klgr. cu 100 cutiôre de bombone.

Cine vrea se remăe sănătos
să bea VIN de ARDEAL veritabil,
curat, nefalsificat. A se adresa la

Restaurația dela Promenadă,

unde se vinde vinurile, care sau cumpărat din rămasul repositului Excelenția Sa Domn Franz Lönhardt episcopul rom. cat. al Ardealului, și aume:

VINURÎ VECHÎ:*		VINURÎ de MASĂ:*	
Rozsamáli	butelia	din 1889 în but. 1/2 litr. 30 cr.	
Som		" 1895 " " 1 " 45 "	
Leányka		" 1896 " " 1 " 45 "	
Burgunder roșu	70 cr.	" 1897 " " 1 " 40 "	

Butelule gôle se primesc îndărăt și se rescumpără à 5 cr. de butelie, cele 1/2 litru cu 2 cr.

Tot-odată fac cunoscut on. public, că dau cost cu abonament, în restaurație și afară cu preț ieftin.

Cu totă stima:

Eduard Erdélyi.

5—6,200

* Vinurile sus notate se capătă în tôte zilele la ori și ce oră.

de manția Hav. de espia. incovineii generalilor de lucrămurile de

Nur pe ómenii tineri

Îi interesă ză a scii, că **Injecția Orientală** a Dr. BOITON din Paris după întrebuințarea de câte-va zile lecușce și cele mai învechite suferințe. **Oleiu Santal** și **Balsam Copaive** devine de prisos, de-orece aceste mijloce strică stomacul și nu vindecă bóla.

Prețul unei sticle BOITON Injecția 1 florin.

Deposit general pentru Ungaria:
Apoteca ZOLTAN BELA Budapesta,
V. Grosse-Kronnengasse Nr. 23. (Ecke Széchenyi-platz).

Se află în farmaciile mai mari. Depou principal la farmacia Carl Schuster in Brașov.

Adresa pentru comande cu posta:
Farmacia ZOLTAN Budapesta.

33—60

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt,

care cresce cu cât publicarse face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuraticce din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potú cumpăra în librăria Nicolae I. Ciurca

CERCAȚI NOROCUL LA

A doua loterie de clasă ungară.

Tragerea întâiă deja la 11 și 12 Mai.

Din 100,000 losuri, ce s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare

„tot al doile los câștigă.“

Câștigul cel mai mare în cas favorabil este

Un Milion Coróne.

Mai rămân 49,999 câștiguri, cari se vor trage suma de **două-spre-dece milioane coróne.**

Los intreg à fl. 6.—, jumătate à fl. 3.—, a patra parte à fl. 1.50, a opta parte à 75 cr.

Se capetă diferite numere la

Casa de bancă

Iacob L. Adler & Bruder

singurul COLECTOR PRINCIPAL al loteriei de clasă ung. în Brașov.

12—20, 187